

Onderwerp	Toelichting reguliere taken
	modernisering en verduurzaming was noodzakelijk om te voldoen aan verantwoorde energie labels. Eind maart 2024 zal de verbouwing voltooid zijn.
Parkeren	In 2023 hebben we de digitalisering van parkeervergunningen ingevoerd en sinds 1 november 2023 is iedere bewoner en ondernemer in het gereguleerd gebied aangesloten op het digitale vergunningensysteem. Tijdens de begrotingsbehandeling van 9 november 2023 heeft de raad beslist om de parkeertarieven per 1 januari 2024 met 15% te verhogen. Tijdens deze begrotingsbehandeling is het amendement "Geen starttarief voor bewoners" van Stadsbelang aangenomen. Hiermee is het bezoekerstarief per 1 januari 2024 naar € 0,42 per uur verhoogd. Daarnaast kan het tegoed maandelijks met maximaal € 20 worden opgewaarderd.

2.3.3 Wat heeft dit gekost?

Exploitatie (bedragen x € 1.000 V = voordeel en N = nadeel)	Jaar- rekening 2022	Begroting primitief 2023	Begroting na wijziging 2023	Jaar- rekening 2023	Verskil
TV21 Verkeer en vervoer	5.101	5.389	8.221	8.678	457 N
TV22 Parkeren	1.098	1.016	1.100	1.235	135 N
TV23 Recreatieve havens	596	580	661	678	17 N
TV24 Economische havens en waterwegen	26	31	30	25	5 V
TV25 Openbaar vervoer	3.298	2.777	3.335	3.623	288 N
Lasten Verkeer en vervoer	10.118	9.792	13.347	14.239	892 N
TV21 Verkeer en vervoer	1.210	328	760	875	115 V
TV22 Parkeren	603	689	649	619	30 N
TV23 Recreatieve havens	109	116	116	126	10 V
TV24 Economische havens en waterwegen	294	197	197	329	132 V
TV25 Openbaar vervoer	2.718	2.269	2.834	3.323	489 V
Baten Verkeer en vervoer	4.933	3.598	4.556	5.271	716 V
Totaal saldo van baten en lasten	-5.186	-6.194	-8.791	-8.967	176 N
Stortingen reserves	516	1.336	9.340	9.340	0 V
Onttrekkingen reserves	554	1.540	11.247	11.064	183 N
Resultaat	-5.147	-5.990	-6.885	-7.244	359 N

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verdeling bedrag	Toelichting
Lasten		
TV21 Verkeer en vervoer	211 N	Het budget voor het onderhoud van straten en wegen in 2023 is overschreden met € 211.000. Dit wordt veroorzaakt door aanzienlijk hogere kosten voor (calamiteiten) onderhoud en incidenteel reparatiewerk en herstelonderhoud. Dit kon in verband met de veiligheid niet uitgesteld worden.
	271 N	Voor het beheer van de openbare ruimte, te weten straatvegen, onkruidbeheersing en het legen van de prullenbakken (op taakveld 73 Afval) is er eind 2022 een dienstverleningsovereenkomst (DVO) met Waardlanden afgesproken. In 2023 bleek al snel dat de aanbidding onder andere door de substantieel gestegen lonen, hogere brandstof- en materiaalprijzen en te optimistisch ramen niet realistisch was. Ten opzichte van onze ramingen leidt deze toename van de kosten tot een afwijking op het product straatvegen van € 29.000 en op het product onkruidbeheersing van € 242.000. Over de budgetbijstelling en de afrekening 2023 wordt het overleg gevoerd met Waardlanden.

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verdeling bedrag	Toelichting
	80 N	De kosten voor de verwerking van het veegvuil en veegslib zijn fors hoger dan de oorspronkelijk raming. Namelijk € 136.000 in plaats van € 58.000, dit betekent € 80.000 aan extra kosten voor 2023.
	79 N	Vanwege de verwachte afname van het aantal strooibeurten als gevolg van mildere winters werd de begroting voor gladheidsbestrijding, uitgevoerd door de GR Waardlanden, structureel met € 50.000 verlaagd. De kosten voor gladheidsbestrijding zijn in 2023 echter niet gedaald, maar door een combinatie van frequente nachtvorst en overdag dooiend weer juist toegenomen. Daarnaast hebben we te maken met stijgende lonen en hogere brandstof- en materiaalprijzen. De combinatie van factoren zorgt in 2023 ten opzichte van de raming voor € 79.000 aan hogere kosten.
	52 N	Diverse (marginale) afwijkingen op de budgetten voor verkeer en vervoer leiden per saldo tot € 52.000 hogere uitgaven dan geraamd.
	33 N	Het ICT-pakket voor het beheren van de openbare ruimte is aangepast en uitgebreid. De implementatie- en uitvoeringskosten hiervan bleken hoger dan geraamd.
	100 V	Na de bijeenkomst over de investeringen en het investeringsplafond heeft de raad keuzes gemaakt over de financiering en dekking van de 'Toekomstvisie Caribabad'. Hierin zijn de investeringen voor het station Gorinchem Noord en omliggende voorzieningen geschrapt. De uiteindelijke eenmalige lasten (boekwaarden) zijn € 100.000 lager dan de destijds afgeraamde bedragen. Zie ook de toelichting op de reserves.
	83 V	Op diverse onderzoeksbudgetten in het kader van de mobiliteit is onder andere door het temporiseren van diverse plannen per saldo € 83.000 minder uitgegeven dan oorspronkelijk begroot. Zie ook de toelichting op de reserves.
	44 V	Naast E-fiber hebben twee andere commerciële marktpartijen zich aangemeld die ook glasvezel willen aanbieden in Gorinchem. Voor de juridische advisering en begeleiding door een extern bureau was incidenteel € 100.000 begroot. Achteraf bleek hiervoor € 56.000 benodigd te zijn, waardoor er eenmalig € 44.000 resteert.
	40 V	De A27 tussen Houten en knooppunt Hooipolder wordt verbreed. Tijdens de werkzaamheden is er minder capaciteit op de A27 beschikbaar. Om de bereikbaarheid tijdens en na de verbreding van de A27 te waarborgen, zijn door de samenwerkende partijen structureel middelen beschikbaar gesteld voor het nemen van passende maatregelen. Het budget van € 40.000 voor Gorinchem is in 2023 niet besteed.
TV22 Parkeren	109 N	De taakstelling voor de parkeerregisseur is niet gerealiseerd mede omdat de baten als gevolg van hogere parkeertarieven zijn gebruikt ten gunste van de totale begroting.
TV25 Openbaar vervoer	20 N	De twee elektrische veerboten zijn tijdens proefvaarten uitgebreid getest. Dit leidde tot € 20.000 hogere elektriciteitskosten ten opzichte van de raming.
	139 N	De vertraagde ingebruikname van de elektrische veerboten heeft ertoe geleid dat het hele jaar met de dieselboten is gevaren. Dit leidde tot € 139.000 hogere brandstofkosten.
	216 N	In 2023 is een aantal veren, met name de veerboten op de lijn Brakel-Herwijnen en Aalst, geconfronteerd met extra onderhoud en schadereparaties. Dit heeft geleid tot € 216.000 extra kosten. Op basis van de samenwerkingsovereenkomst nemen de deelnemende gemeenten een groot gedeelte hiervan voor hun rekening. Vooraf is e.e.a. zowel ambtelijk als met de wethouder van Zaltbommel besproken.
	101 V	Door een wijziging van de methodiek en verrekening met een voorgaand jaar heeft Zaltbommel € 26.000 minder kapitaallasten voor het veer Brakel in rekening gebracht. Voor de tijdelijke verbinding Haringvlietsluizen was € 50.000 geraamd voor incidentele kosten in de exploitatie. Hierop is nauwelijks een beroep gedaan, waardoor een bedrag van € 49.000 resteert. Aan onderzoekskosten voor veerverbinding Kop van 't Land is € 12.000 uitgegeven.
Baten		
TV21 Verkeer en vervoer	90 V	Door de NUTS-bedrijven is in 2023 veel werk verricht op het gebied van de aanleg van kabels. Wat € 70.000 meer aan leges kabelwerkzaamheden heeft opgeleverd. Daarnaast is een niet geraamde bijdrage van € 10.000 van waterschap Rivierenland

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verdeling bedrag	Toelichting
		ontvangen voor verrichte gladheidsbestrijding en een bijdrage van € 10.000 van de gemeente Molenlanden voor verkeersveiligheid (regionale maatschappelijke agenda).
	13 V	Vanuit de middelen voor klimaatadaptatie hebben we een niet geraamde bijdrage van € 13.000 ontvangen voor de werkzaamheden aan de beschoeiing Jacques Bloempad.
TV24 Economische havens en waterwegen	132 V	Gorinchem wordt vaker aangedaan door riviercruiseschepen van diverse rederijen. Aan havengelden en reserveringen hebben wij in 2023 € 132.000 meer ontvangen dan de geraamde € 296.000.
TV25 Openbaar vervoer	44 V	Uit de opbrengst veergelden en abonnementen hebben wij in 2023 € 44.000 meer ontvangen dan de bijgestelde raming.
	352 V	De oevergemeenten Altena, Hardinxveld Giessendam en Zaltbommel dragen naar rato bij in de extra kosten. Dit leidt tot per saldo € 352.000 aan extra baten.
	26 V	Voor de compensatie van een deel van de schades in 2023 hebben wij een schadeuitkering ontvangen van € 26.000 die niet was geraamd.
	37 V	Wij hebben in 2023 € 37.000 meer kosten voor de veerexploitatie Haringvlietsluizen doorberekend aan de stichting Zuid-Holland Bereikbaar dan oorspronkelijk geraamd.
Onttrekkingen reserves	183 N	Dit nadeel houdt verband met het gerealiseerde voordeel met de lagere uitgaven voor Station Gorinchem Noord (€ 100.000). Daarnaast is op de diverse onderzoeksbudgetten voor Mobiliteit € 83.000 minder uitgegeven dan begroot. Beide zorgt ervoor dat er minder geld onttrokken is uit de reserve.

In onderstaande tabel staan de investeringen die binnen dit programma vallen:

Investerings (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2022	Realisatie 2023	Totaal realisatie	Verschil	Gereed
Lasten						
Openbare verlichting 2022	128	29	100	129	1	N Ja
Openbare verlichting 2023	158	0	3	3	155	V Nee
Illuminatie kerktoren	498	344	154	498	0	Ja
Fietsparkeren binnenstad 2019	200	48	0	48	152	V Nee
Vergroten parkeercapaciteit 2019	80	31	0	31	49	V Nee
Uitbreiding parkeergarage Kweeklust	3.004	0	0	0	3.004	V Nee
Voorzieningengebouw Kriekenmarkt	380	38	10	48	332	V Nee
Zonnepannen voorzieningengebouw Kriekenmarkt	45	0	0	0	45	V Nee
Havendienst verduurzaming	0	0	1	1	1	N Nee
Havens geleidewerken 2019	136	24	83	107	29	V Nee
Dynamische stadsafsluiting 2022	85	70	2	72	13	V Ja
1e elektrische veerboot 2018	4.171	1.542	2.444	3.986	185	V Nee
2e elektrische veerboot 2018	3.785	1.210	2.395	3.605	180	V Nee
Station Gorinchem Noord	980	879	0	879	101	V Ja
Infra halte Gorinchem Noord overweg/nw Haarweg	25	24	0	24	1	V Ja
Grond halte Gorinchem Noord + voorplein	973	973	0	973	0	Ja
Aanpassing Haarweg/opwaardering Vlietskade	8	8	0	8	0	Ja
Vorbereidingskrediet halte Gorinchem noord 2008	275	217	59	276	1	N Ja
Herinrichting Banneweg 2019	2.348	891	0	891	1.457	V Nee
Infra aanpassingen i.v.m. OV concessie	100	21	0	21	79	V Nee
Mobiliteit 2020	450	0	3	3	447	V Nee
Mobiliteit 2021	1.360	0	0	0	1.360	V Nee

Investerings (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2022	Realisatie 2023	Totaal realisatie	Verschil	Gereed
Mobiliteit 2022	1.010	0	0	0	1.010	V Nee
Herinrichting Haarsekades	2.350	61	110	171	2.179	V Nee
Herinrichting Banneweg fase 2 infra	11.563	0	253	253	11.310	V Nee
Herinrichting Banneweg fase 2 grondverwerving	180	0	0	0	180	V Nee
Herinrichting Banneweg, Stadhuisplein en Piazzacentrum	750	0	0	0	750	V Nee
GPS-ontvanger	30	0	0	0	30	V Ja
Vervangen auto 18 renault kangoo	30	0	0	0	30	V Nee
Riviercruisevaarsteiger	550	0	51	51	499	V Nee
Aanpassingen walvoorzieningen veerboten	150	64	220	283	134	N Nee
Stroompunten elektrische veerboten	400	110	255	365	35	V Nee
Accupakketten elektrische veerboten	900	280	560	840	60	V Nee
Vervanging straatmeubilair 2023	92	0	96	96	4	N Nee
Vervanging verkeersborden 2022	40	29	14	43	3	N Ja
Vervanging verkeersborden 2023	41	0	43	43	2	N Ja
Nieuwe Lingebrug	20.739	0	4	4	20.735	V Nee
Herinrichting Arkelsedijk	2.608	0	0	0	2.608	V Nee
Totaal lasten	60.622	6.893	6.860	13.752	46.870	V
Baten						
1e elektrische veerboot 2018	2.150	860	1.075	1.935	215	N Nee
2e elektrische veerboot 2018	2.150	430	1.505	1.935	215	N Nee
Station Gorinchem Noord	980	0	879	879	101	N Ja
Infra halte Gorinchem Noord overweg/nw Haarweg	25	0	24	24	1	N Ja
Aanpassing Haarweg/opwaardering Vlietskade	8	0	8	8	0	V Ja
Vorbereidingskrediet halte Gorinchem noord 2008	275	0	276	276	1	V Ja
Herinrichting Banneweg 2019	553	0	0	0	553	N Nee
Herinrichting Banneweg fase 2 infra	687	0	0	0	687	N Nee
Stroompunten elektrische veerboten	197	43	101	144	53	N Nee
Nieuwe Lingebrug	4.720	0	0	0	4.720	N Nee
Herinrichting Arkelsedijk	1.507	0	0	0	1.507	N Nee
Totaal baten	13.252	1.333	3.868	5.201	8.051	N
Totaal investeringen	47.370	5.560	2.992	8.551	38.819	V

Openbare verlichting 2023

Het investeringsbudget voor de reguliere vervanging van lichtmasten en armaturen voor de openbare verlichting in 2023 is niet volledig uitgegeven. Het resterende bedrag wordt opgenomen in het openbare verlichtingsplan waar we in 2024 aan werken.

Fietsparkeren binnenstad 2019

In 2023 is hier beperkte voortgang geboekt. De behoefte blijft echter aanwezig. In 2024 zal dit project verder worden opgepakt.

Uitbreiding parkeergarage Kweeklust

Vanuit het investeringsbudget is nog geen geld uitgegeven voor uitbreiding van Kweeklust vanwege vertraging

van het project. Naar verwachting start de bouw eind 2025 of begin 2026. De einddatum is daarom aangepast van 2026 naar 2027.

Voorzieningengebouw Kriekenmarkt

In oktober 2023 is begonnen met de verbouwing en verduurzaming van het voorzieningengebouw. De werkzaamheden zullen naar verwachting in april 2024 zijn voltooid.

1e en 2e elektrische veerboot 2018, aanpassingen walvoorzieningen veerbots, accupakketten en stroompunten elektrische veerbots

Het project om de eerste en tweede elektrische veerboot in 2018 te introduceren omvatte aanpassingen aan de walvoorzieningen voor de veerbots, de installatie van accupakketten en stroompunten voor elektrische veerbots. Door uitdagende omstandigheden als gevolg van de COVID-19-pandemie en de oorlog in Oekraïne, moest de oorspronkelijke opleverdatum van 1 januari 2023 worden uitgesteld naar 1 juli 2023. Op 7 januari 2023 is de gemeenteraad echter opnieuw geïnformeerd over de bijgewerkte planning en scenario's. Vertragingen in de stroomvoorziening en uitdagingen met het elektrische vaarsysteem droegen bij aan deze vertraging. Het integrale systeem en de elektrische veerbots zullen begin 2024 operationeel worden.

Station Gorinchem-Noord

Bij de behandeling van de Begroting 2024 is het raadsvoorstel 'investeringen in balans' aangenomen en is deze investering afgevoerd.

Herinrichting Banneweg 2019

Begin 2024 is het voorlopige ontwerp gerealiseerd. De start van de werkzaamheden wordt verwacht in het 2de kwartaal van 2025.

Infra aanpassingen i.v.m. OV concessie

Bij drukke haltes heeft de provincie plannen om de kwaliteit en de uitstraling van OV-haltes te verbeteren. Om dubbel werk te voorkomen, is het voornemen om gemeentelijke werkzaamheden te combineren met die van de provincie. Dit is afhankelijk van het moment waarop de Provincie akkoord geeft. Naar verwachting volgt het startsein in maart 2024 en kan de uitvoering in 2025 beginnen. De einddatum is daarom aangepast naar 2026.

Mobiliteit 2020, 2021 en 2022

Deze investeringen hebben betrekking op de Mobiliteitsvisie. Het investeringsbudget Mobiliteit 2022 is deels omgezet naar de nieuwe Lingebrug. In 2024 wordt verder bekeken hoe deze gelden worden gebruikt voor mobiliteit.

Herinrichting Haarsekades

Het aanbestedingstraject is gestart. De verwachting is dat de herinrichting in 2024/2025 wordt gerealiseerd.

Riviercruisevaarsteiger

In 2023 zijn de voorbereidingen gestart voor de bouw van de nieuwe en verduurzaamde steiger. De verwachting is dat de uitvoering hiervan in het vierde kwartaal van 2024 plaatsvindt.

Nieuwe Lingebrug/Herinrichting Arkelsedijk

In november 2023 is deze investering ter beschikking gesteld. Dit jaar wordt het voorlopig ontwerp gerealiseerd. De verwachting is dat uitvoering in 2025 zal starten.

